63ste Jaargang No. 5152 **DAGBLAD** Vrijdag 4 Juli 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld. | REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 5 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27 | Uitgeverij en Administratie: ... steeg 79, telefoon 1550, Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. F. Croes, Postbus 14, Oranjestad, tel. 38

Nieuwe conferentie van Parijs op 12 Juli.

22 Landen zijn uitgenodigd.

Franco-Spanje moet buiten blijven staan.

Een communiqué van de Franse en Britse regeringen nodigt alle Europese Staten uit met uitzondering van Spanje om deel te nemen aan een reconstructie plan voor Europa.

In dit plan zullen de voorraden en de noden der verschillende landen gecoordineerd worden, maar ieder land zal vrij kunnen besluiten of men daraan mee doet.

In het communiqué wordt geen melding gemaakt van Rusland, noch ook wordt er gesproken van de mislukking van de conferentie.

De text van dit communiqué werd in Londen voorgelezen in de kamer door den Minister van staat Hector Mc Neil.

Tom Williams, de AP-correspondent in Parijs, wijst erop dat men in het communiqué spreekt over een tijdelijke uitsluiting van Spanje en dit kan een aanwijzing zijn dat er nog geen uiteindelijke beslissing is gevallen of men Spanje nu voor altijd uit de economische overeenkomst wil sluiten, dan wel dat men in deze plannen van deze twee landen Spanje niet wil opnemen.

De tekst van het communiqué kwam hedenmorgen klaar en werd ook vanmorgen vertaald. Het communiqué zegt, dat men in Europa zelf het initiatief moet nemen om de voorstellen van Marshall in zijn speech aan de Harvard University op 5 Juni niet vruchteloos te doen zijn.

Het blijkt dat er 22 landen zullen worden uitgenodigd om deel te nemen aan een nieuwe vergadering in Parijs, welke op 12 Juli as. zal aanvangen. In discussies zal genomen worden hoe men het plan van Marshall zal kunnen uitvoeren. Onder de genodigden zijn ook Italië, Turkije, Albanie, Ierland en al de vroegere vijanden behalve Duitsland.

Om 20 minuten over drie kwam Bevin per vliegmachine uit Parijs terug. Hij keek zeer bars en zag er ongelukkig uit. Hij ging ineens door naar het ministerie van buitenlandse zaken om onmiddellijk met zijn raadgevers te confereren. Aan de verslaggevers zeide hij slechts: „Ik heb niets toe te voegen aan het communiqué, dat in Parijs bekend is gemaakt."

Iemand van buitenlandse zaken die op het vliegveld stond zeide dat het mogelijk was dat er vanavond nog een ministersvergadering gehouden wordt om over het mislukken van de conferentie van Parijs te onderhandelen. Hij zeide verder dat Bevin hem gezegd had om toch niets aan het communiqué toe te voegen.

Op een vraag van iemand der journalisten of Spanje tijdelijk wordt uitgesloten van de economische samenwerking kon hij geen antwoord geven. Er wordt verwacht dat Bevin in de kamer een verslag zal komen geven en men meent dat dit misschien Maandag plaats zal vinden.

In officiële kringen meldt men nog dat Bevin buitengewoon treurig gesteld is en dat hij erg ongelukkig is over dit resultaat van de Parijse conferentie. Er stond een ongebruikte sterke politiewacht op het vliegveld. De uitnodigingen naar de verschillende landen worden vanavond gezonden en een zegsman van het ministerie van buitenlandse zaken in Parijs vertelt nog dat men een brief zond aan de Russische gezant Alexander Bogomolov, waarin men alsnog de hoop uitdrukt, dat Rusland hetwelk de plannen van Marshall een veto gaf, toch nog mee zal doen aan de economische samenwerking. Wel echter wordt bericht dat er geen uitnodiging wordt gezonden naar de Russen om deel te nemen aan de conferentie van 12 Juli. Amerika zal worden ingelicht over deze vergadering van 12 Juli en men zal een afschrift van de uitnodiging ook naar Washington doorzenden.

De zegsman voegde eraan toe, dat het economisch congres voor Europa dat momenteel in Geneve vergadert, ook zal worden ingelicht, maar daar Rusland een voornaam lid is van deze commissie lijkt het niet nodig om met deze conferentie nog erg over dit onderwerp te gaan verdiepen.

Voor 1 September zal men klaar moeten komen met een rapport over de noden en met een uiteenzetting wat de verschillende landen kunnen doen. Voor de bijeenkomst zal men met betrekking tot de Ruhr en de herstel quaesties van Duitsland geen nadere stappen doen, want deze quaesties horen thuis op de conferentie van de grote vier.

Franco is uitgesloten daar zoals een zegsman, die hierover door de journalisten werd ondervraagd, de regeringsvorm van Spanje niet tot genoegen is, en omdat ook Engeland en Frankrijk zich gebonden achten aan de uitspraken van de Verenigde Landen.

De organisatie die men gaat opzetten zal in grote lijnen het plan van Frankrijk volgen en er zullen ook zes comité's gevormd worden, nl. voor: voedsel — landbouw — staal — transport — kool — electriciteit — andere vormen van energie — ruwe materialen en financiën. Dit plan kan natuurlijk gewijzigd worden naar de verlangens der verschillende deelnemers. De zegsman wist nog niet hoe men op de conferentie van twaalf Juli zal stemmen, en of het bij meerderheid van stemmen zal gaan.

De lijst van genodigden is aldus: Albanië — Oostenrijk — België — Bulgarije — Tsjechoslowakije — Denemarken — Ierland — Finland — Griekenland — IJsland — Italië — Luxemburg — Nederland — Noorwegen — Portugal — Roemenië — Zweden — Zwitserland — Turkije — Joegoslavië — en zij die geen uitnodiging krijgen zijn: Wit Rusland — Estland — Litauen — Oekraine — Letland en ook de kleine staatjes zoals Vaticaanstad — Andorra — Monaco — San Marino en Lichstenstein (Parijs, (AP) 3.7).

AMERIKAANSE VRIJHEIDSDAG, EN LAKE SUCCESS.

In verband met de Amerikaanse vrijheidsdag namen de delegaten bij de Verenigde landen een vrije dag, waaraan ze het weekeinde koppelen, dat zij in de country en aan de zeekust zullen doorbrengen. (Lake Success, (AP) 4.7).

TOESTAND IN POLEN.

Op een bijeenkomst van een economische studieclub hield de vroegere Amerikaanse gezant in Polen Arthur Bliss Lane een rede waarin hij de toestand in Polen weergaf. Hij wees op het perfiede van de behandeling der Russen. De verkiezingen waren geheel niet vrij en het uitstel van de verkiezingen met 18 maanden hadden de bedoeling, om eerst door een geheime politie eerst het gehele land te gaan bewerken om de verkiezing goed voor te bereiden! De oud gezant durfde te beweren dat Polen voor 90% tegen de communisten is. De Polen zijn echter één in hun vaderlandsliefde en hun katholicisme. Rusland heeft de belofte te Yalta gedaan om een vrije verkiezingen te laten houden in Polen niet ingelost, doch de verkiezing was een verkiezing met bedrog (Lamp).

4 JULI — NATIONALE DAG AMERIKA.
Hulde aan president Abraham Lincoln

FRANCO.
Mag niet meedoen.

het nieuws van vandaag

Het grote nieuws is, dat er dan toch een nieuwe conferentie van Parijs gehouden zal worden. Engeland en Frankrijk nodigen 22 staten van Europa uit om de volgende week Zaterdag in Parijs te komen.

Uit de berichten blijkt wel, dat Bevin alles behalve tevreden is over de houding van Rusland.

Het blijkt dat men Franco Spanje niet heeft willen uitnodigen, die doet men in navolging van de politiek van de Verenigde Landen. Franco zal er wel raad mee weten, hij heeft overmorgen Zondag juist zijn volksrefendum over de opvolgingswet en hoopt natuurlijk hier wel politieke munt uit te kunnen slaan.

Er is echter nog meer critiek. Er was critiek van de kant van Abessinië, dat er tegen op kwam en vond dat een Afrika en zeker een land als Abbessinië geholpen moest worden, want daar had men toch ook de agressie van Italië moeten verduren.

Daar blijft het niet bij. Mexico heeft ook al verklaard, dat het ook hulp vraagt voor de Zuid-Amerikaanse landen. Die landen moeten ook in het plan Marshall worden opgenomen, en tenslotte is men in het verre Oosten ook niet tevreden en wil ook dollars hebben van Marshall. Bevin heeft voorspeld dat de rede van Marshall voor de Havard Universiteit op 5 Juni jl. wereldberoemd zal worden. Het heeft in ieder geval deze maand ieder bezig gehouden en het zal zeker op de conferentie van Parijs resultaat geven.

In Amerika is het vandaag 4 Juli, dat betekent nationale dag. „Aan Amerika zal na de oorlog een geweldige taak gegeven worden, heel de wereld zal naar Amerika opkijken" heeft Wendel Wilkie verklaard, „we moeten helpen en overal de vrijheid gaan brengen, er mogen geen kolonies meer zijn op de wereld". Deze woorden met elan uitgesproken geven de idee weer, die er nu in het Amerika van vandaag leeft?

Onmiddellijk heeft men opgemerkt dat de Amerikanen de wereld niet kennen en te snelle conclusies trekken, doch de leiders van dit volk zal de staatsmanswijsheid wel aangeboren zijn. Amerika heeft in twee jaar Duitsland op de knieën gekregen. Het zal ook in twee jaar hopen de honger op de knieën krijgen, nu Marshall beloofd heeft de oorlog te verklaren aan de honger.

Jammer is dat kapitalen moeten wegvloeien aan bewapening tegen een vijand, die Truman ook niet noemde in zijn speech, doch die hij als een bedreiging voor de vrede ziet.

Venezuela blijkt zeer veel interesse te hebben voor de conferentie van Rio de Janeiro waar alle Amerikaanse republieken bijeen zullen komen en men zal spreken o.a. over gemeenschappelijke bewapening en verdediging. Nederland zal er wel een auditor heen zenden, want ook het Rijk der Nederlanden heeft twee delen van dat rijk in het Amerikaanse werelddeel liggen.

Het persbureau Reuter dat altijd nog al erg snel is, doch daarom meer kans loopt om te snel te zijn sprak van voorbereidingen tot mobilisatie aan de kant der republikeinen.

GEEN VROUWELIJKE BEDIENAREN.

Op de algemene bijeenkomst va nde Presbyteriale kerk in Amerika welke bijeenkomst gehouden werd te Grand Rapids werd het voorstel om ook vrouwen te laten voorgaan verworpen (n.c.)

VENEZUELA DOET MEE.

Venezuela moet zich zeer geinteresseerd verklaard hebben voor het plan van de Amerikanen om geheel Amerika als één geheel te gaan verdedigen. In verband met de olie is Venezuela hierbij zeer geinteresseerd, het is immers het tweede olie land in de wereld.

De regering van dit land wil invloed aanwenden op de a.s. conferentie van Rio de Janeiro. Hij zal op de conferentie geen leidende plaats gaan innemen doch het wil zics als oliemacht laten voelen.

Men wees er nog op dat Venezuela sinds Oct. 1945 geen contact meer heeft met Santo Domingo, toen de Trujillo regering weigerde de regering van Romulo Bethancourt te erkennen. Venezuela beschouwt de coup d'etat in Nicaragua als anti democratisch, en wil de nieuwe regering van dat land niet erkennen. Men wees op de hartelijke verhouding, die er bestaat tussen de Staten van Zuid Amerika in tegenstelling met de verhouding tussen Argentinië en Amerika. Gewezen werd op de visite van president Videla van Chili aan Brazilië en vestigde de aandacht op de verklaring van die president dat Chili geen bilaterale verdragen zoekt, noch ook regionale contracten wil hebben.

Dit werd als een goed teken beschouwd.

Het bezoek van president Ospina van Columbia aan Peru en Ecuador trok de aandacht. Aan het hoofd van de delegatie van Venezuela zal staat de minister van buitenlandse zaken Carlos Morales die reeds lange tijd gelden vroeg om toch voortgang te maken met de conferentie (Caracas, (AP) 3.7).

TRUMAN.

Bij gelegenheid van de onafhankelijkheidsdag van Amerika zal Truman een rede houden in het Jefferson huis (Washington, (AP) 3.7).

RECHTEN VAN DE MENS.

De Franse revolutie kent de verklaring van de rechten van de mens, doch het schijnt, dat men over die rechten nog niet zoo geheel eens is en steeds weer zien we verklaringen over de rechten van de mens, het zou marteriaal zijn voor een vergelijkende studie.

Z. H. de Paus sprak over de rechten van de mens in een redevoering in het begin van dit jaar gehouden.

De bekende schrijver, om een geheel ander geluid daar tegenover te plaatsen, H. G. Wells meende ook een boek te kunnen schrijven over de rechten van de mens, hij had er een 126 bladzijden voor nodig.

Een verklaring van de rechten van de mens van wege een internationaal congres voor internationaal rechtstudie vraagt de aandacht, men stelde in New York deze verklaring op in het jaar 1929. Daarna kwam er nog heel wat rechtschennis!

En studie goep van de „National Welfare conference" gaf ook een lijst van de rechten van de mens. Zij komen tot een opsomming van 18 punten. Terwijl ook natuurlijk bekend zijn de opgave van de rechten van de mens door de vroegere president van Amerika Thomas Jefferson.

Paus Pius XI heeft een opsomming van de rechten van de mens gegeven in zijn encycliek tegen het communisme.

Niet alleen een vergelijkende studie heeft nut, doch nog veel meer nut geeft een regering, die de rechten van de mens respecteert.

Na de verschrikkelijke oorlog waarin de rechten van de mens vertrapt werden, ook rechten die men onomstotelijk achtte is het begrijpelijk, dat men nu veel studie ziet, over wat toch wel de rechten van de mens zijn.

Nieuws uit Indië.

Reuter spreekt van mobilisatie in de republiek.

De Phillippijnen erkennen de republiek?

KABINET SJARIFOEDDIN.

Heden publiceerde de radio van Djokjakarta de namen der leden van het nieuw Indonesisch kabinet, van welk kabinet **Amir Sjarifoeddin** premier zal zijn.

In dit nieuw kabinet zal de premier tevens de functie bekleden van defensie-minister terwijl **Dr. Ak Gani** eerste vice premier zal zijn, tevens met de functie van minister van welvaart.

Raden Mas Setiadjet Soegondo zal in dit nieuw kabinet de plaats van tweede vice premier bekleden terwijl Hadji Agoessalim als minister van buitenlandse zaken zal optreden.

De radio meldt dat er tot nu toe geen minister van binnenlandse zaken is benoemd. (Aneta 3 Juli 1947).

ENGELAND DOET BEROEP OP NEDERLAND.

De Britse minister van voedselvoorziening, **John Strachey**, deed in het lager huis een beroep op de Nederlanders om een oorlog in Indonesië te voorkomen.

Hij zeide dat Java en Sumatra twee van de grootste voedselopslagplaatsen ter wereld waren en na één of twee jaar productie zal de hele wereldvoedselpositie verbeteren. Het zou daarom tragisch zijn indien een nieuwe oorlog dit alles zou vernietigen. (Aneta, 3 Juli 1947).

DE FACTO ERKENNING.

Volgens de New York Times neemt het Phillippijns ministerie van buitenlandse zaken een de facto erkenning van de Indonesische republiek in ernstige overweging. (Aneta 3 Juli 1947).

MOBILISATIE IN INDIE.

De „Reuter" publiceerde een onbevestigd bericht, volgens welk bericht de Indonesische Commandant heeft bevolen om alle burger en departementele voertuigen in Djokjakarta te concentreren. Dit zou hij gedaan hebben, meldt het bericht, ter voorbereiding tot mobilisatie. (Aneta 3 Juli 1947).

SOEDIRMAN.

In tegenstelling met de aankondiging heeft Soekarno bij de viering van Mohamads Hemelvaart te Djokja op Zondag 15 Juni jl. niet gesproken. Wegens ongesteldheid kon hij de massameeting niet bijwonen. Hij liet een boodschap voorlezen, waarvan de inhoud echter niet nader is bekend gemaakt.

Soedirman, thans opperbevelhebber van de „nationale strijdkrachten", voerde wel het woord. Hij legde er — volgens „Antara" — de nadruk op, dat Indonesië niet het eigendom is van de Masjoemi of van de socialisten of van de P.N.I. (de nationalistische partij), maar van het gehele volk. Wanneer dus het land in gevaar verkeert, is het de plicht van de gehele natie om het te verdedigen.

De nota van de Commissie-Generaal — zo sprak Soedirman verder — is niet verenigbaar met de nationale idealen van de Indonesische vrijheidsstrijd, terwijl de Indonesische nota het verlangen van het gehele Indon. volk naar een waarborg voor de vrijheid van het land belichaamt. En indien de Indonesisch-Nederlandse controverse niet langs vredelievende weg kan worden opgelost, „dan zal een beroep op ons gedaan worden om het land te verdedigen en van nu af is het onze plicht om ons op alle eventualiteiten voor te bereiden."

NIEUWE GENERAALS.

Verschillende ordes kregen nieuwe generale oversten, zoo werd tot hoofd van de orde der Redemptoristen de Nederlander pater Buys gekozen, tot overste der orde van de paters Carmelieten pater Lynch een Amerikaan en tot hoofd van Oblaten van Maris pater Deschateletes een Canadees.

SURINAME

PROFICIAAT VOOR SURINAME.

De tweede kamer heeft het welvaartsplan aangenomen Laat ons hopen dat die het begin is van een nieuwe toekomst.

WELVAARTSPLAN AANGENOMEN.

Donderdag avond nam de tweede kamer met algemene stemmen het welvaartsplan aan voor Suriname dat in vijf jaar zal worden uitgewerkt.

Minister Jonkman verdedigde het voor de kamer en gaf toe hetgeen door sommige leden werd opgemerkt, dat 40.000.000 niet voldoende zullen zijn voor de uitwerking van dit plan. Hij legde echter uit dat men niet te grote verwachtingen mag koesteren en zag het nog mogelijk dat het gevoteerde geld verhoogd zou worden. Ook verklaarde hij dat de regering instemt met het plan om 30.000 Israelieten toe te laten, daar het land te weinig bevolking heeft.

GOUVERNEUR BRONS
Vader van het plan

Dr. W. C. van den Meer, chef van het ministerie van Landbouw, zeide dat de vooruitzichten voor de rijst in Suriname na zijn onderzoekingen, gunstig moeten heten. (Aneta 3 Juli 1947)

Persçonferentie met Dr. Carl Ackerman

Inleiding.

Het was de heer **Luis Daal** die ons heeft opgebeld om mede te delen dat **Dr. Carl Ackerman** op het eiland aankwam en tegen het middaguur graag de leden van de pers op Hotel Americano wilde spreken.

Om half twaalf togen wij naar genoemd hotel, alwaar op het balcon de kennismaking plaats vond met den Heer Ackerman. Ook **Dr. M.F. da Costa Gomez** behoorde tot het gezelschap dat verder uit de heren Luis Daal en vertegenwoordigers van „Beurs en Nieuwsberichten" en de „Passaat" bestond.

Politiek.

Na een slokje **van het ons aangeboden** koele drankje genomen te hebben, mengden wij ons in het gesprek van den heer Gomez, welk gesprek over de politieke situatie op Curaçao ging. De heer Gomez trachtte Dr. Ackerman een uitleg te geven van de situatie en sprak over de wijziging van de staatsregeling. Op de vraag van Dr. Ackerman, of Curaçao dan geen Nederlands bestuur met parlement wilde hebben, antwoordde Gomez: „Natuurlijk, maar **dan een verantwoordelijk** bestuur met een parlement, geheel door het volk gekozen en niet gedeeltelijk gekozen en gedeeltelijk benoemd." Hij voegde er aan toe dat de benoeming altijd geschiedde onder invloed van „**zekere hoge instanties**" en merkte **op dat hij niet de „Coie" bedoelde.**

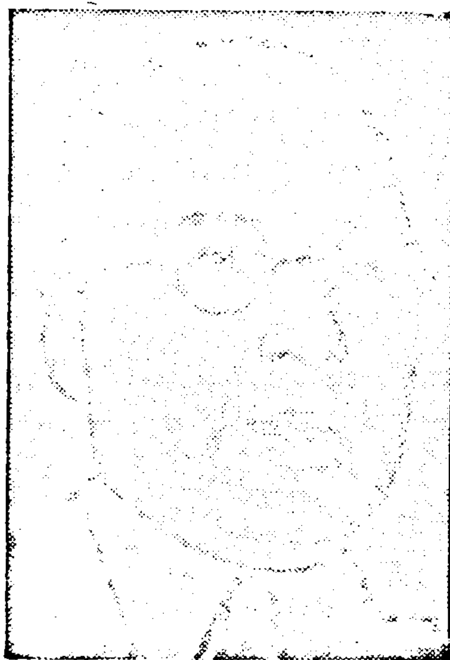
Hierop vroeg onze vertegenwoordiger aan Gomez via Dr. Ackerman, hoe dan een mindere partij, zoals bv. de Joden, een vertegenwoordiger in het parlement zouden kunnen krijgen. Gomez antwoordde hierop, dat indien er capabele Joden zijn, die in aanmerking komen om gekozen te worden, hij zelf genegen is **betrokkene op de lijst van zijn** partij te plaatsen.

„Welke partij vertegenwoordigt U op Curaçao en wat vertegenwoordigt U in den Haag", vroeg Dr. Ackerman aan den heer Gomez, waarop laatstgenoemde antwoordde, dat hij hier te lande de Katholieke **partij** en in Nederland het **Curaçaose volk** vertegenwoordigt.

Het was moeilijk voor Gomez om den heer Ackerman te antwoorden, toen hem gevraagd werd, **hoeveel** partijen op Curaçao bestaan en **welke** van deze partijen de **machtigste** is.

Gomez beweerde dat er **twee** partijen waren (wij hebben toen opgemerkt dat er ook een zekere „volks partij" is, wat door Gomez bevestigd werd), maar welke der partijen momenteel de machtigste is, zou hij niet kunnen vertellen.

Daar de conferentie in een politiek debat ontaarde, vroeg onze vertegenwoordiger om met het eigenlijke onderwerp van de conferentie te beginnen.

DR. CARL ACKERMAN.
Deken aan de Columbia University afdeling Journalistiek.

Dr. Carl Ackerman.

Zoals wij eerder in ons blad vermeld hebben, is Dr. Carl Ackerman, deken aan de Columbia University afdeling Journalistiek. Dr. Ackerman vertoefde gisteren op Curaçao op doorreis naar New York. Hij heeft een maand in Venezuela doorgebracht, alwaar hij een studie heeft gemaakt of het mogelijk zou zijn een Journalisten school te Caracas op te richten.

Dr. Ackerman behaalde zijn titel in het jaar 1913 en in het jaar 1931 werd hij tot Deken benoemd aan de Columbia University afdeling Journalistiek.

Het plan.

Een der journalisten vroeg den Doctor, een uitleg te geven van het plan, waaromtrent hij de reis naar Venezuela heeft ondernomen.

Dr. Carl Ackerman legde uit, dat het de bedoeling is in Venezuela een journalistenschool op te richten, met als hoofdzaak mensen uit de journalistenkring van Caracas en provincies in de gelegenheid te stellen kennis te maken met Noord Amerikaanse ideeën op het gebied van journalistiek.

Onze verslaggever vroeg den Doctor of hij concrete resultaten heeft bereikt, waarop hij antwoordde: „Toen ik in Venezuela aankwam, bestond er verschil van mening tussen de journalisten van de Stad en de regering, doch bij mijn vertrek was er een overeenkomst bereikt.

Wij hebben besloten gedurende de eerste twee jaren uitsluitend aan ervaren journalisten les te geven. Om aan onze cursussen toegelaten te worden, heeft men geen collegiale noch universitaire noch wat voor diploma's ook; maar wel wordt geeist dat betrokkenen ruim 5 a 10 jaar aan het vak van journalistiek hebben gedaan. De cursussen zullen slechts drie maannden duren en men is voornemens niet meer dan 15 leerlingen op één cursus toe te **laten.**

Deze eis (van 5 a 10 jaar ervaring) vervolgde Dr. Ackerman, is lang niet zwaar, als men rekening houdt dat in de Verenigde Staten een 20 jarige ervaring **wordt erlangd.**

In zijn verdere uitleg van het plan vertelde Dr. Ackerman dat men uitsluitend candidaten zal aannemen, die door de eigenaars van de diverse bladen worden voorgesteld. Hiermede wordt het voor journalisten die bij geen enkel blad zijn aangesloten, onmogelijk om aan deze cursus deel te nemen.

Men is voornemens, aldus de heer Ackerman, in de maand Januari met de cursussen aan te vangen.

Uit de verklaring van den Deken blijkt dat de leerlingen die aan deze cursus deelnemen, ook hun dagelijks werk bij de kranten kunnen behouden, daar men voornemens is slechts in de ochtenduren les te geven.

De lessen zullen meestal bestaan uit het schrijven van gezamenlijke stukken en het voeren van conferenties, voor welke twee takken van studie aparte lokalen zullen worden ingericht.

De journalisten stelden den Doctor verschillende vragen zoals:

Is het voor Curaçaoenaars mogelijk aan deze cursus deel te nemen?

Zal het duur worden?

Krijgt men na het doorlopen van de cursus een diploma?

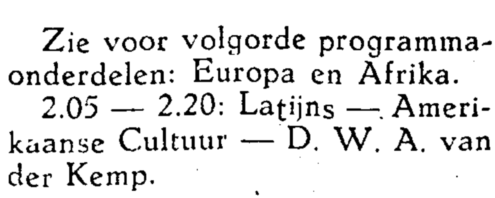
In welke talen wordt er onderlegd? etc. etc.

Op deze voorname vragen antwoordde Dr. Ackerman dat het voor Curaçaoenaars wel degelijk mogelijk zal zijn aan deze cursus deel te nemen en het zal zelfs ten zeerste geapprecieerd worden. Het zal niet duur komen te staan, daar men feitenlijk slechts de onderhoudskosten te dekken heeft gezien de lessen „pro Deo" worden gegeven, althans het gouvernement dekt de hieraan verbonden kosten. Hij vervolgde zijn antwoorden met te vertellen dat er geen examens afgenomen zullen worden. Degenen die de cursus met spirit hebben gevolgd en die altijd aanwezig waren en belangstelling hebben getoond, en waarvan de geregeld geleverde stukken naar behoren zijn, zullen na het doorlopen van de cursus een **„Journalisten Diploma"** ontvangen.

De talen, waarin onderricht zal worden zijn **het Spaans** en **het Engels.** Het ligt in de bedoeling om later ook **het Portugees** bij te lassen, doch voorlopig houdt men zich vast aan deze twee eerst genoemde talen.

Tenslotte vroeg onze verslaggever aan den Doctor, van wie het initiatief kwam om deze school op te richten, waarop Dr. Ackerman antwoordde dat hij drie uitnodigingen had ontvangen (anders was ik nooit naar Venezuela gekomen)) uit Venezuela van tw. De Central University, de A.V.P. en den Minister van Onderwijs van Venezuela, die hem hebben uitgenodigd om een reis te maken teneinde te zien of het mogelijk zou zijn een journalistenschool in Venezuela op te richten. En dit heb ik gedaan, zeide de heer Ackerman, en nu zal ik in New York verslag gaan uitbrengen en wij zullen zien wat het oplevert.

Radio Nederland Wereld omroep P.C.J. Program

Zaterdag, 5 Juli.

5: Engelse Berichten.
10.30: Engelse Berichten.
13: Kinderuitzending o.l.v. Regine Zwart.
Mevrouw Spelberg (e.o.).
Nieuws van de Correspondentieclub.

13.30: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.
14: Oosterse Uitzending.
1. Nieuws.
2. Verzoekprogramma.
3. Programma-aankondiging.

14.30: Opening en Programma-overzicht.
14.32: „Populair concert" (gr.).
1. Czardas uit het „Coppelia ballet" — Delibes
Boston Promenade Orchestra o.l.v. Arthur Fiedler
2. Duizend en een nacht, wals — Joh. Strauss...
British Symphony orchestra o.l.v. Felix Weingartner
3. Pizzicati uit „Sylvia Ballet" — Delibes
Orchestre de l'association des Concerts Lamoureux o.l.v. Eugene Bigot.
4. Sleepy Lagoon — serenade — E. Coates.
Symphony orchestra o.l.v. Eric Coates.
5. Dance of the automatons en waltz uit „Coppolia Ballet" — Delibes
Boston Promenade Orchestra o.l.v. Arthur Fiedler
6. The last spring — Grieg
Serge Koussovitzky and the Boston Promenade orchestra
7. Intermezzo en Valse Lente — Delibes
Uit „Sylvia Ballet"
Orchestra de l'association des Concerts Lamoureux o.l.v. Eugene Bigot.
15.02: Nederlands- en Indisch Nieuws.
Buitenlands Weekoverzicht — Drs. L. de Jong.
15.30: „Dansmuziek", door Geraldo en zijn orkest.
Als Intermezzo „De kaper en de waarheid" door S. Carmiggelt (e.o).
1. What goes up must come down — Koehler — Bloom
2. If I had only known — Fraklin — Lamarge — Livingston
Zang: Sally Douglas
3. Sweet dreams sweetheart — Koehler — Jerome
Zang: Len Camber
4. Don't worry 'bout me — Koehler — Bloom
5. Plegaria, tango — Bianco
6. I couldn't sleep a wink last night
7. Come with me my honey — David — Whitney — Kramer
Zang: Len Camber en The Top Hatters
8. Chewing a piece of straw — Bernes — Kapp
9. Nicotina, rumba — Schwartz — Carter
10. In a friendly little harbour — Seiler — Marcus
11. Goodnight wherever you are — Robertson — Hoffman — Welden.
Zang: Sally Douglas
16.11: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
16.26: Programma van morgen.
16.27: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
16.30: Einde Uitzending.
19: Engelse Berichten.
19.15 — 19.30: „Muziek voor de kleintjes" (gr.).
Gedeelten uit Walt Disney's Tekenfilms.

1. Yodel liedje van de dwergen uit „Sneeuwwitje en de zeven dwergen".
(Dwarfs' Yodel sing uit „Snow White and the seven dwarfs").
2. De drie biggetjes.
(Three little pigs).
3. Little wooden head uit „Pinokkio".
4. Little April shower uit „Bambi".
5. Three little wolves.

EUROPA EN AFRIKA

Zelfde Programma-onderdelen, alleen in de andere volgorde.
19.30: Kinderuitzending o.l.v. Regine Zwart.

20: Opening en Programma-overzicht.
Nederlands- en Indisch Nieuws.
Buitenlands Weekoverzicht — Drs. L. de Jong.
20.30: „Populair Concert" (gr.)
21: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.
21.15: „Dansmuziek", door Geraldo en zijn orkest met intermezzo (gr.).

21.56: Programma van morgen.
21.57: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.
22: Einde Uitzending.
23.30 Engelse Berichten.

VOOR DE WEST.

Zie voor volgorde programma-onderdelen: Europa en Afrika.
2.05 — 2.20: Latijns — Amerikaanse Cultuur — D. W. A. van der Kemp.

ARUBA

SPORT.

De wedloop naar het kampioenschap van de Aruba voetbal Bond.

De grote competitie om het kampioenschap van de A.V.B. is nog te jong om voorspellingen te doen.

Toch moet het voor de opmerkzame toeschouwer wel duidelijk zijn dat de strijd om de begeerde titel zal gaan tussen Aruba Jrs., R.C.A., San Nicolaas Jrs. en Holandia.

Het zou evenwel van onvoorzichtigheid getuigen om de praestaties van de niet genoemde mede dingsters te onderschatten aangezien hun spel kwaliteit de diverse verenigingen en het publiek vele verrassingen kan bezorgen.

Dat het voetbalspel zeer wispelturig is en niet altijd de beter spelende partij wint is bekend, the fighting spirit en enthousiasme spreken ook een woordje mee. Hoe vaak gebeurt het dat 'n beter spelende club, zeker van de overwinning met 'n nederlaag naar huis wordt gezonden.

Dat deze competitie ook verrassingen zal hebben staat vast.

De komende ontmoeting.

De grote komende ontmoeting op Zondag 5 Juli tussen Aruba Jrs. — San Nicolaas Jrs. belooft een van de spannendste wedstrijd in deze competitie te worden, die vol verwachting door de vele supporters en sportliefhebbers wordt tegemoet gezien.

De uitslag van deze titanen strijd zal wel niet zonder invloed blijven op de wedloop naar het kampioenschap.

Het spreekt van zelf dat er veel zelfbeheersing én van de spelers én van het publiek zal worden gevergd om deze strijd tot een eerlijke en sportieve te maken.

Van de scheidsrechter zal het uiterste worden geeist doch wij vertrouwen dat hij de ondankbare vrijwillig op zich genomen taak tot 'n goed einde zal weten te brengen.

EMAN KRIJGT GELIJK.

Eman beweert, dat Aruba Curaçao reeds vooruit is. Hij heeft gelijk.

Luister maar, er is nu op Aruba een circus en als men op Aruba uitgekeken is komen de wilde beesten op Curaçao.

Het is toch duidelijk: éérst naar Aruba en dan pas naar Curaçao.

Van en voor de vrouwen.

Hoeveel diploma's heb je?

We leven in een tijd vol verwarring en vol klatergoud. Wij maken een morele inzinking mee, een geestelijk verval. Het is de taak van de vrouw, van de moeder om haar kinderen de juiste weg te wijzen in dit labyrinth.

Moet de vrouw dan niet studeren en zich goed ontwikkelen?

Toch staat de vrouw, die graag studeert bloot aan heel wat critiek van enige conservatieven, die nog altijd menen dat een vrouw het best kan stellen zonder de studie.

Hoe dikwijls hoort men niet dat ook een ongeletterde vrouw heel goed in staat is om een goede opvoeding te geven aan haar kinderen?

De mogelijkheid hiervan bestaat, maar is het een ideale toestand?

Boven het vrouwelijke intuïtie moet een moeder in de meeste gevallen aan haar verstand de leiding geven! Hoe beter dat verstand nu ontwikkeld is, hoe beter zij haar kinderen kan opvoeden, kan helpen.

Zoveel kinderen missen thuis de steun en de hulp van moeder! Zoveel kinderen zullen nooit met hun moeilijkheden bij moeder aankomen, want ze weten dat zij niet begrepen worden! Is het dan zo onbegrijpelijk, dat die kinderen nors, stug en „gesloten" worden?

Is het te veel gevraagd van een vrouw, dat zij de krant geregeld leest en dat ze zich op de hoogte houdt van de nieuwste uitvindingen, van de voornaamste gebeurtenissen waarover iedereen spreekt en iedereen meedeelt?

Is het te veel gevraagd van onze meisjes, dat zij vóór zijn trouwen een beetje opvoedkunde bestuderen?

De meeste meisjes denken er niet aan! Ze kennen wel een betere voorbereiding voor haar huwelijksleven, nl. ze zullen de mooiste meubels en de duurste radio's uitkiezen...

Het is heus niet nodig, dat onze meisjes allemaal naar de A.M.S. gaan, of dat ze een acte Opvoedkunde halen voor ze in het huwelijksbootje stappen!

Indien een meisje in de studie haar geluk meent te vinden, dan moet zij het daarin maar zoeken, doch zij zal een uitzondering zijn op de regel: de meeste meisjes zoeken het geluk in dingen, die meer met haar wezen en aard overeenkomen.

Het minder-mooie van de studie vind ik nog altijd: een soort training om een diploma te behalen. Weet U waarom?

Diploma's zijn echte hinderpalen in het leven van de vrouw. Degenen, die gestudeerd hebben OM aan diploma's te komen, zullen later nooit meer kunnen beseffen, dat zij enkel en alleen studeren kunnen om zich zelf te ontwikkelen om op éénzelfde hoogte te blijven met haar echtgenoot en wordt, is niets waard.

Een diploma is voor die vrouwen het zegeteken! Een studie dus, die daarmede niet bekroond wordt, is niet waard.

Er zijn ook getrouwde vrouwen, die heel wat diploma's „veroverd" hebben, en die maar niet kunnen wennen aan een huiselijk leven! Ze weten wat die papiertjes waard zijn, en dan hoort men o zo vaak: „De tijden zijn slecht, weet u, ook de getrouwde vrouwen, ook de moeders moeten gaan werken!"

Deze vrouwen bekommeren zich heel weinig over hetgeen ik zo even in de „Amigoe" gelezen heb, van een „nieuwe bewoner" van ons eiland. Hij klaagt er over dat we hier weinig „sfeer" weten te scheppen! (Hij zal zich binnenkort troosten, sfeer is er niet, geld zoveel te meer... Curaçao is daarvoor goed, anyhow).

Ook sommige getrouwde dames vinden het zeer onbelangrijk of er een huiselijke sfeer bestaat, ze kennen maar één waarheid: de diploma's om te zetten in klinkende munt.

Begrijpen wij dat? Juist OMDAT de tijden slecht zijn, juist OMDAT we een morele inzinking ondervinden, hebben we vóór alles goede, degelijke moeders nodig! Zij moeten de geestelijke waarde redden, die ver boven de stoffelijke waarde gaan!

De vrouw moet AL de krachten van haar ziel en lichaam geven aan haar gezin, en die niet misbruiken op een kantoor of in een andere werkkring. Dat dit ook de kinderbeperking in de hand zal werken, begrijpen we volkomen.

Wat het zwaarste is moet ook het zwaarste wegen. We moeten niet schipperen, we moeten de waarheid rustig onder ogen durven zien.

De meest opofferende vrouw is niet zij, die haar gezin verwaarloost om een salaris te verdienen, maar zij, die met een kleiner inkomen — en met het middel in handen, n.l. haar diploma's, om wat meer te verdienen... — zich weet te geven aan haar taak als echtgenote en moeder, zich weet te schenken en weg te cijferen geheel en al.

Het ideaal van elke getrouwde man is nog altijd: een echtgenote die voor 100% vrouw is, die hem begrijpt, die aan hun kinderen een keurige opvoeding weet te geven; die wel buiten luxe en weelde kan, maar niet buiten de grote en kleine zorgen van hun gezin. Hij zal zich gelukkig voelen in het besef, dat zijn vrouw alles doet wat zij kan om zijn zorgen te verlichten op de wijze, die vrouwelijk is.

Een goede echtgenoot weet dat te waarderen! Hij zal er nooit aan denken om aan zijn vrouw de vraag te stellen: „Hoeveel diploma's heb jij?"

CURAÇAO

TE VEEL EER.

„De Democraat" heeft niet genoeg copie gehad en ons artikel over de vergadering in het Theater Brion afgedrukt, als het nu een statenverslag was, dan waren we tevreden, doch dit is té veel eer, ook al zou het wel 8000 (!) keer zijn afgedrukt.

ANETA.

Aneta had een lang telegram in de editie van gisterenmiddag, waarin de statenvergadering verslagen wordt en over heel de wereld wereldkundig wordt gemaakt, wat men in het voorstel tot wijziging in de staatsregeling veranderd zou willen zien.

BEZOEK PATER EIKELMANS CSSR.

Dr. Eikelmans Cssr secretaris van Mgr. Kuypers bracht in bezoek van de heer van Beest een bezoek aan de St. Aloysiuskring. Het werd een genoegelijke praat avond, waarbij de welvaart van Suriname, het wel en wee der Surinamers in bespreking werd genomen.

Staande de vergadering werd er door de Mgr. Wulfingvereniging een collecte gehouden. Jammer genoeg hadden verschillende leden de uitnodiging van het bestuur niet aanvaard.

MINDERHEIDSNOTA.

Naar aanleiding van onze publicatie van de minderheidsnota der Staten inzake de wijziging in de staatsregeling, vernemen wij dat alsnog wijzigingen in deze nota zullen worden aangebracht. Men beschouwe onze publicatie dus niet als definitief, ofschoon in de Staten door de voorzitter niet werd medegedeeld dat dit zou geschieden.

VERENIGING VAN GEEMPLOYEERDEN DER KONINKLIJKE SHELL.

Ballotage.

Na schriftelijke ballotage werden de volgende gewone leden aangenomen, t.w.: T. Boerman, J. M. Stoopman, J. F. F. Engelbrecht, A. W. J. Kuyk, J. R. Noorman, G. J. van Riemsdijk, K. A. Braggaar, A. J. Nijhuis, P. Schillemans, H. O. van Haalen, F. P. Eygenbergen, J. Meerhof.

SCHEEPSBERICHTEN.

3 Juli 1947.

A. F. Warren van Sta. Martha, Sta. Paula van La Guaira, Albert Burleson van Cristobal, Sta. Paula naar Barranquilla, Albert Burleson naar Dublin.

DIRECTEUR VAN AMSTERDAMS PUBLIEKE WERKEN VANAVOND TE CURAÇAO.

Met het KLM-vliegtuig uit Holland wordt hedenavond op Hato verwacht Jhr. Ir. E. van Heemskerk van Beest, directeur van Publieke Werken te Amsterdam.

Ir. van Heemskerk, die expert is op het gebied van havenwerken, komt in de eerste plaats om advies uit te brengen over de haven van Aruba, terwijl deze gelegenheid te Curaçao tevens zal worden aangegrepen, hem advies te vragen over de haven van Curaçao.

Het is nog niet bekend hoelang Ir. van Heemskerk van Beest te Curaçao zal verblijven.

Hij zal, namens Z. Exc. de Gouverneur, door Ir. J. F. Groote, directeur Openbare Werken, worden verwelkomd.

SPORT

VOETBALKAMPIOENSCHAP VAN NEDERLAND.

Herenveen — B. V. V. 3—0.
Ajax — M.V.V. 3—1.
N.E.C. — Blauw Wit 3—3.

K.S.C.

Morgen Zaterdag: K.S.C.-elftal — Ecuador.

BONDSELFTAL

De officiele lijst van de spelers, die naar 't buitenland gaan:

E. Jeandor (Ec) — J. Trinidad (Rep.) — R. Kops (D. S.) — M. Frans (D. O. B.) — A. Silberie (D. O. B.) — Fr. Ferero (D. S.) — V. Peternella (Ec.) — E. Cassiana (Ec.) — Tjien a Kwie (D. B. O.) — R. Semeleer (Rep.) — J. Sillie (Ec.) — J. Nicia (Rep.) — I. Wright (D.B.O.) — P. Scorea (Ec.) — J. Clarisa (Rep.).

't Geheel staat onder leiding van den Hr. Wim Pooters als Alg. Sportleider, bijgestaan door den Hr. W. Wijngaarden als Secretaris en Verslaggever en den Hr. E. Fecunda als Technisch Adviseur.

Nieuws van overal

NIEUWE BISSCHOP IN PORTO RICO.

Tot opvolger van Mgr. Willinger werd in Porto Rico tot bisschop aangesteld de overste der paters Redemptoristen pater James McManus.

MOBILISATIE.

Op persoonlijk verzoek van Sjang Kai Sjek werd in de staatsraad te Nanking het voorstel tot algemene mobilisatie aangenomen, om zodoende definitief af te rekenen met de communisten (Nanking, (AP) 4.7).

MEVR. PERON.

In verband met de onafhankelijkheidsdag van Amerika bracht Mevr. Peron in Rome een bezoek bij de Amerikaanse gezant (Rome, (AP) 4.7).

NEDERLAND

MET EEN HARINGLOGGER NAAR DE „NOORD". DE NETTEN GESCHOTEN.

„Als we straks stilliggen", zo had de schipper mij verzekerd, „dan zal het met het slingeren wel gedaan zijn".

Met meer dan gewone interesse had ik dan ook het ogenblik afgewacht dat de machines van de Vlaardingse haringlogger, de Hennie, zouden stoppen en ons schip op de baren van de Noord tot rust zou komen.

Die eerste Pinksterdag was er van rust, in de zin zoals wij landrotten die verstaan, echter nog geen sprake. Voor zover het de machines betrof lag het schip inderdaad stil maar nu hadden de golven er zich meester van gemaakt om het telkens opnieuw even op te tillen en met een smak weer terug te laten vallen.

„Als dat nu jullie befaamde stilte is!"...... zei ik met licht verwijt in mijn stem. „Het zou wat", antwoordde Bakker, de tweede machinist. „Die zee is toch niet wild. Ze is alleen maar een beetje kreukelig. Die paar deuken zijn de moeite niet waard."

„Boem", zei het schip en het gleed weer eens de diepte in om direct daarna weer met de neus naar omhoog te steigeren. De opvattingen van zeelui en die van landrotten omtrent de zee, bleken te enenmale nogal uiteen te lopen.

Toen wij drie dagen later met een nog steeds lege logger dwars op de zeeën opstoomden in werkelijk woelige wateren, toen je je kottiekom goed moest vasthouden omdat ze anders van de tafel sloeg en toen je je op je stoel schrap moest zetten om niet voor of achterover te slaan en je opnieuw zeeziek dreigde te worden toen nog waren die geharde haringvangers slechts bereid om toe te geven dat er een „kouwetje" heerste.

Bemoediging.

„Het woord storm kennen wij niet", zei Jan, de stuurman en Arie Visser, de schipper voegde hier aan toe dat er dan eerst schepen moesten vergaan. Natuurlijk waren er wel eens schepen vergaan, vertelde de meester, die wij aan wal de machinist zouden noemen; soms zelfs drie tegelijk. En Gerrit de kok deelde mee, dat het nog niet zo lang geleden was, dat er een haringlogger op een mijn gelopen en in de lucht gevlogen was.

Alles bij elkaar waren het dus wel prettige mededelingen, die ik die eerste Pinkstermorgen daar in het achteronder van de „Hennie" te verwerken kreeg over ons „bakkie" — grote kommen koffie, die mij nog helemaal niet smaakte, — heen.

Er werd die dag niet gewerkt, want het is op de Nederlandse haringvloot de gewoonte om in de nacht van Zaterdag op Zondag niet te vissen. Zondag is de rustdag en de vissers die voor het grootste deel gelovig zijn wijken van deze stelregel niet af. Er wordt alleen een uitzondering gemaakt voor het „schieten" der netten voor de vangst van de volgende nacht.

Op hoop van zegen.

Het is begrijpelijk, dat ik met spanning het ogenblik tegemoet zag dat de netten zouden worden uitgezet en ik in staat zou zijn de inmiddels opgedane theoretische kennis van het vissersbedrijf te toetsen aan de practijk.

Alle schepelingen waren nu vol bedrijvigheid. De afhouwer, de reepschieter, de jongste en de twee oudste en alle matrozen met de stuurman aan het hoofd. De schipper zelf leidde vanaf de voorplecht met de controle van het voor-roer in handen de operatie. En daar ging met een plons het eerste net overboord. Toen het gestrekt lag, ontblootte de schipper zijn hoofd en riep: „Laat maar gaan, op hoop van zegen." Dat is nog steeds de traditie op onze vissersvloot evenals het traditie is, dat zodra alle netten gestrekt in zee liggen de wens: „Geschoten met vlijt. God zegen onze arbeid."

En daar dreven nu onze netten: tachtig in getal en onderling beneden verbonden door de reep, een zeer dikke touwkabel. Boven het wateroppervlak zagen wij nu niets meer dan de kurken, de witte blazen of de breels op elk net en de blauwe blazen op elk kwartiel, dat was in ons geval om de tien netten. Aan het begin en op de halve vleet verhief zich een „joon", een spits naar beneden toelopende lange houten ton met een rode vlag erin.

De vleet lag geschoten; de arbeid was gedaan. Het was nu alleen maar afwachten of de haring er in zou willen zwemmen. Tot één uur 's nachts zouden de vissers inderdaad leven „op hoop van zegen".

Indrukken uit de West.

door

MR. G. C. J. D. KROPMAN,

Voorzitter van de Parlementaire Commissie voor Suriname en de Nederlandse Antillen.

VII en VIII.

Ik kom nog even terug op de Bosnegers. Uiteraard is het bezoek der Parlementaire Commissie aan de Bosnegers slechts van korte duur geweest en bovendien hebben wij slechts enkele nederzettingen bezocht. Men leide nu uit hetgeen ik in het vorig artikel verhaald heb, niet af, dat daarmee alle nederzettingen geschetst zijn. Waar wij geweest zijn, was bijvoorbeeld de gezondheidstoestand blijkbaar niet ongunstig. Maar dit kan niet gezegd worden van de Bosnegers, die verder weg in de rimboe leven. Toevallig is omtrent deze Bosnegers een artikel verschenen in het dagblad Trouw van 20 Mei j.l. Vroeger heb ik reeds opgemerkt dat de Hernhutters of Evangelische Broedergemeente onder de bevolking van Suriname veel invloed heeft en uitstekend werk verricht.

Voor deze Broeder gemeente heeft ds. Legêne een inspectiereis door Suriname gemaakt en o.a. het gebied van de boven-Suriname-rivier bezocht. Ik citeen uit zijn artikel:

„Kinderen, bedekt met zweren, aangetast door de vreselijke framboesia. Velen gaan verminkt, verkoold door het leven. Nog onlangs amputeerde men een been met een keukenmes, onverdoofd! Beamettelijke patiënten kruipen zonder enige isolatie rond. Melaatse mannen en vrouwen liggen hulpeloos neer in de Bosnegershutten, bedekt met wonden en etterbuilen. Van de pasgeboren kinderen sterft 60%......"

Het komt ons voor dat het dringend noodzakelijk is naar deze ontstellende feiten een onderzoek in te stellen. Ds. Legêne verklaart, dat de framboesia binnen te weken te genezen is door Salversan-injecties, maar dat het ontbreekt aan de noodzakelijke hoeveelheid medicijnen......

De Commissie bracht ook, in gezelschap van de Gouverneur, enige Statenleden en hoofdambtenaren, een bezoek aan Nickerie. Wij voeren met de „Koningin Emma" de Suriname-rivier en de Nickerie-rivier op, en daarna stoomden we de Corantijn-rivier een eind weegs op, een bootreis van twintig uur. Het was een prachtige reis, overdag onder een heerlijke zon (in Nederland noteerde men toen ongeveer 15 graden onder nul). Wij werden opgewacht door een kleurige troep padvinders, die door de gouverneur geïnspecteerd werd en na deze plechtigheid vertrokken wij naar de woning van de districtscommissaris, de heer Mr. Bokhout.

Nickerie is weer geheel anders dan het land rond Paramaribo, het is...... polderland, de oppervlakte der polders bedraagt bijna 10.000 ha. En er zijn heuse polderbesturen. Na de nu eenmaal noodzakelijke officiële bezigheden heeft de Commissie enkele polders bezocht, de Waldeckpolder en de van Drinemeter-polder, Paradise-, Hamptoncourt- en de Sawmillpolder.

De volgende dag voeren we met een viertal kleine motorbootjes door het Van Wouw-kanaal en bezichtigden verschillende waterwerken en ook het zeestrand, vanwaar wij, vanuit een prachtig stuk natuur, in de verte British Guyana zagen liggen. Ik ben op het gebied der waterbouwkunde volslagen leek, en toch ben ik er van overtuigd, dat wanneer hier ervaren Nederlandse ingenieurs aan het werk zouden gaan, dit welvarende deel van Suriname in korte tijd van aanzien zou veranderen. De wijze, waarop men ergens bezig was een waterwerk te maken, leek ons nogal primitief. Overigens was het een wondermooie tocht. Aan beide zijden van het water het oerwoud, witte en blauwe reigers vlogen ons vooruit en één keer zagen we, half verscholen en bijna onmerkbaar, een kaaiman aan de moerassige oever liggen. Nickerie is het land van de rijst. Er waren ongeveer 8000 Hindostani en 3000 Javanen, die daar de rijstbouw uitoefenen, welke ongeveer een derde van de totale rijstopbrengst van Suriname oplevert.

Vooral de Javanen werken nog vaak op primitieve wijze, de Hindostani gebruiken meer de moderne werktuigen. Zeer bekend op Nickerie is de Groningse familie Van Dijk, die een uitgebreid gemechaniseerd rijstbedrijf exploiteert en daarmee pionierswerk van het grootste belang verricht. Dat heeft de belangstelling getrokken van Nederlandse landbouwers en het zou me niet verwonderen, als binnenkort een aantal van hen, die een coöperatie hebben gevormd en kapitaalkrachtig zijn, hun geluk in deze mooie en veelbelovende Surinaamse streek zullen gaan beproeven. Zij hebben niet lang geleden een intensief onderzoek naar de bodem en naar de afzetmogelijkheden ingesteld en zijn zéér optimistisch teruggekomen: de bodem is, naar hun oordeel, nog vruchtbaarder dan die van Groningen of Zeeland.

Hoezeer de rijstcultuur overigens is toegenomen moge blijken uit de volgende cijfers: rond het jaar 1900 bedroeg de productie nog geen 500 ton, in 1914 ongeveer 3000 ton, in '41 meer dan 50.000 ton! En de prijzen zijn lonend; vóór de corlog bedroeg de inschrijfprijs voor de padi (dat is de naam voor de ongebolsterde rijst) enkele centen per kilo, thans is deze opgelopen tot 22 cent. Het gouvernement ziet toe, dat de zg. opkopers niet de voordelen van de padi-prijs aan zich trekken en gouverneur Brons liet dan ook bij onze bezoeken aan Javanen en Hindostani niet na, hen er op te wijzen, dat zij in hun eigen belang goed zullen doen, gebruik te maken van de gouvernements-regelingen inzake de aflevering van padi. De firma Wessanen en Laan te Wormerveer — deskundig bij uitstek — ziet blijkbaar voor deze cultuur een grote toekomst: zij heeft op Curaçao een rijstpellerij gebouwd!

Twee opmerkingen zou ik hier willen maken: vooreerst dat alle zorg zal moeten worden besteed aan verbetering der kwaliteit, waarover nogal eens wordt geklaagd (slordige behandeling) en voorts: laat men nu niet denken, dat iedere Hollandse landbouwer voor dit werk, ook al wordt het mechansch uitgeoefend, geschikt is.

Daartoe moet men aan bepaalde physieke, psychische en...... financiële eisen voldoen. Mevrouw Dr. Verkade—Cartier van Dissel, de echtgenote van onze grote toneelspeler, is deskundig op dit gebied en zal ongetwijfeld eventuele belangstellenden gaarne willen voorlichten.

Tijdens ons verblijf op Nickerie heb ik 's avonds nog even een bezoek kunnen brengen aan de Paters Redemptoristen. Het was een warme avond, we zaten voor het geopende venster, de natuur lag doodstil en er hing een blauwe waas over de roerloze palmbomen. We spraken over hun missie-arbeid, over land en volk en over de vooruitzichten van hun prachtig pioniers-werk. Zij waren — voorzover echte missionarissen ooit voldaan kunnen zijn — niet zonder goede verwachtingen.

Nickerie is welvarend en als alle tekenen niet bedriegen, staat dit gewest voor een grote toekomst, mits de nodige irrigatiewerken met voortvarendheid worden uitgevoerd.

De volgende dag ging de Commissie en haar gastheren weer scheep naar Paramaribo, waar we na 16 uur varen aan wal kwamen. De zee was nog al onrustig geweest — en met een beetje heimelijk genoegen constateerden we, dat alleen de „Hollanders" en de Gouverneur géén last van de zeeziekte hadden gehad.

Daags hierop hebben we een bezoek gebracht aan Prof. Gerold Stahel, de directeur van de Cultuurtuin in Paramaribo. Hij verzekerde ons, dat hij van nature geen optimist was, maar in één opzicht was hij wèl optimist, namelijk over de toekomst van de Cacao-cultuur in Suriname. Hij heeft ons dat uitgelegd. Hij heeft ons verzekerd, dat binnen enkele jaren mogelijk zal zijn de cacao-cultuur tot zulk een hoge productie op te voeren, dat zelfs bij de laagste prijzen nog winst kan worden gemaakt. En ik betreurde het levendig, dat ik — ook op dit terrein leek — hem niet geheel kon volgen. Maar Prof. Stahel is een erkend deskundige, en er bestaat geen reden om aan zijn rooskleurige voorspiegelingen te twijfelen.

Indrukken uit de West.

VIII.

Het is een wonderlijk land — Suriname. Met een oppervlakte van ongeveer vijfmaal zo groot als Nederland heeft het één stad, Paramaribo, met ongeveer 80.000 inwoners. Driekwart van het land is bedekt met oerwoud, waarvan men de geheimen niet of slechts oppervlakkig kent. Verder: landbouw, voornamelijk aan de kuststrook op een oppervlakte van bijna de helft van Nederland doch waarvan slechts ongeveer 2% in cultuur is gebracht. En tenslotte een uitgebreid gebied, waarvan men noch de omvang, noch de bodem-inhoud voldoende kent!

Landbouw.

Wat de landbouw betreft, de grond is over het algemeen vruchtbaar. Zware klei, maar niet overal homogeen, en zowel met het oog op de ligging, vaak onder vloedpeil, als met het oog op de dikwijls zeer zware regenval, is waterkering en een uitgebreid draineerings- en lozingsstelsel noodzakelijk. Men kan de landbouw in Suriname verdelen in grote en kleine landbouw: de grote landbouw, dat zijn de plantages de kleine landbouw zijn de kleinere producten, de grote landbouw produceert voornamelijk voor de export, de kleine landbouw voor het land zelf.

Maar de grote landbouw die vóór de oorlog in 1937 produceerde voor een geldswaarde van ƒ 1.7 millioen gaat achteruit, de kleine landbouw die in datzelfde jaar produceerde voor ƒ 2.7 millioen floreert.

Het zijn voornamelijk Javanen en Hindostani, die in de landbouw werken. De geschiedenis van de plantages is een geschiedenis met een dramatisch einde. Zij hebben vroeger — in de tweede helft der 18e eeuw een bloeitijd gekend — althans materieel!

Na de afschaffing der slavernij is wegens gebrek aan arbeidskrachten, het verval begonnen en thans zijn ze een toonbeeld van verval.

Onze Parlementaire Commissie heeft er enige bezocht — en haar indruk was niet moedgevend. Om een voorbeeld te geven: van het aantal suiker-ondernemingen waren er in 1940 nog slechts drie over: de grootste, Mariënburg, eigendom van de Nederlandse Handelmaatschappij hebben wij bezocht, zij worstelt met ontzaggelijke moeilijkheden, de productie gaat sterk achteruit en het is zeer de vraag of men het gebrek aan werkkrachten kan goedmaken door mechanische hulpmiddelen. Nog erger is het gesteld met de koffiecultuur, waar men van een debacle kan spreken. Het is dan ook begrijpelijk, dat men sedert 1930 nieuwe cultures heeft opgezet, want de bodem van Suriname is vruchtbaar genoeg!

En zo beoefent men de cultuur van citrus, bananen, ananas, rijst, cacao etc. Vooral die van rijst is zeer gunstig en ten aanzien van de cacao heeft men de beste verwachtingen. In de kleine landbouw is het vooral de rijst en pinda, de cocosnoot, de bananen, die de belangrijkste cultures vormen.

Voor de leek bestaat het landbouwprobleem hierin: de bodem is over het algemeen zeer vruchtbaar, zij het ook, dat omvangrijke waterwerken nodig zijn voor de exploitatie van de bodem. Maar hoe lost men het vraagstuk op van het gemis aan arbeidskrachten? Door immigratie! Of door mechanisatie? Waarbij dan nog komt het zeer bijzondere probleem van de handelspolitieke moeilijkheden.

Bodemschatten.

Er wordt in Suriname ook goud gevonden maar op dit gebied moet men zich afvragen, of de juiste wijze van exploitatie gevonden is. Men krijgt sterk de indruk, dat men maar hier en daar begonnen is, zonder een nauwkeurig voor-onderzoek van deskundigen.

Dat heeft tengevolge gehad, dat grote kosten gemaakt zijn, welke niet rendabel bleken. Het heeft nog iets anders tengevolge gehad: gemis aan vertrouwen in Suriname's mogelijkheden. Men is aan de zijde van „het kapitaal" door al deze mislukkingen afgeschrikt om goed-voorbereide en deskundig-onderzochte plannen op te zetten. Waarbij nog komt het zeer belangrijke feit, dat het rijke en welvarende Nederlands-Indië veel minder risico's bood. Dáár was geld te verdienen, dát was het land van de onbegrensde mogelijkheden — vóór de oorlog.

Dit alles heeft er toe bijgedragen, dat „de West" niet die belangstelling ondervond, welke het verdiende. De West, dat was het land, dat jarenlang door het Moederland ondersteund moest worden, het land waar telkens, — nu eens door plantenziekten, dan weer door gemis aan arbeidskrachten — de plannen mislukten!

Maar toch — de belangstelling in Suriname herleeft! Men begint in te zien, dat de Surinaamse bodem rijk is aan allerlei schatten maar dat men die schatten niet „zó maar" zal kunnen opdelven en exploiteren.

Luchtkartering.

Toen wij in Paramaribo waren maakte onze Commissie kennis met enkele leden van de KLM die bezig waren de voorbereidingen te treffen voor de kartering van Suriname. Zoals ik reeds schreef: een groot gedeelte van Suriname is nog onbekend en bovendien heeft de ontwikkeling van Suriname geleden door een zeker dilettantisme. In April 1946 heeft de Natuurwetenschappelijke Studiekring van Suriname en Curaçao een adres gericht tot de Minister van Overzeese Gebiedsdelen, waarin opgemerkt werd, dat een spoedige exploratie van Suriname zowel uit nationaal als uit internationaal oogpunt zeer gewenst zou zijn en dat met het oog daarop werd aanbevolen: luchtkartering van Suriname.

Het is hier niet de plaats om de mogelijkheden van een wetenschappelijk uitgevoerde luchtkartering uiteen te zetten. In een bijgevoegd memorandum wordt verklaard, dat aan de luchtfoto's de voornaamste gegevens voor de beoordeling van de exploitatiemogelijkheden kunnen worden ontleend: aard en hoeveelheid van de aanwezige houtsoorten, geologische formaties, welke wijzen op het voorkomen van bepaalde mineralen, karakter van de begroeiing, dat aanduiding kan zijn voor mogelijkheden op landbouwgebied; bevolkingsdichtheid; land en waterwegen, welke toegang geven tot het binnenland etc. Gouverneur Mr. Brons heeft veel belangstelling voor deze plannen en laten we hopen, dat ook het Departement van Overzeese Gebiedsdelen op dit punt diligent is.

Toekomst.

Suriname is een prachtig land, in een heerlijk klimaat, met een arbeidzame bevolking, maar laten wij erkennen dat men in Nederland meer belangstelling voor dit gebiedsdeel had kunnen tonen en dat het meer dan tijd is om hetgeen in het verleden is nagelaten thans in te halen: naar mijn mening zal dan, binnen afzienbare tijd, Suriname ook een welvarend land worden.

Aan medewerking van Surinaamse kringen behoeft niet getwijfeld te worden. Ook daar ziet men in, dat de tijd rijp is om nieuwe wegen in te slaan. Het valt niet te ontkennen, dat in Suriname een maatschappelijk en politiek réveil merkbaar is.

Zeker, het ontbreekt niet aan verwijten jegens het Moederland, maar men is er verstandig genoeg om te weten, dat men met verwijten niet verder komt. De handen moeten ineengeslagen worden en wij kregen de indruk, dat er veel goede wil is in Suriname.

Men rekent op ons!

Heden overleed tot onze groote droefheid ons geacht medelid

Nicolas Constantius Thielman de los Santos.

Zijn nagedachtenis zal bij ons in eere blijven.

„Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid.

Heden overleed tot onze groote droefheid onze lieve echtgenoot, vader en vriend

Nicolas Constantius Thielman De Los Santos.

De teraardebestelling zal plaats hebben op 5 Juni 1947 om 8 30 v.m.

Sterfhuis: Pietermaaiweg No. 162.

Zyllah de las Santos — Nahr. Rosa van Grieken.
Ergo de los Santos. Cornelis Mendez.
Donald de los Santos. Ismael Cardoze.
Clive de los Santos. Johan Eleonora.
Gezusters de los Santos.